

CZĘŚĆ I. INFORMACJE OGÓLNE:

Kierunek	BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE
-----------------	----------------------------------

Dziedzina nauki, do której odnoszą się efekty kształcenia	DZIEDZINA NAUK SPOŁECZNYCH
Dyscyplina wiodąca	nauki o bezpieczeństwie - 92%
Inne dyscypliny	nauki prawne - 8%
Poziom kształcenia	STUDIA DRUGIEGO STOPNIA
Forma kształcenia	STACJONARNE I NIESTACJONARNE
Liczba semestrów:	4
Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów:	studia stacjonarne - 1400 studia niestacjonarne - 984

Rodzaj uzyskiwanych kwalifikacji	KWALIFIKACJE DRUGIEGO STOPNIA/PRK poziom 7
---	---

(kwalifikacje pierwszego stopnia/kwalifikacje drugiego stopnia/kwalifikacje podyplomowe)

Profil kształcenia	PROFIL PRAKTYCZNY
---------------------------	--------------------------

(profil ogólnoakademicki/profil praktyczny)

Język	Studia prowadzone w całości w języku polskim
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	Magister

Cele kształcenia	<p>Celem ogólnym kształcenia na studiach drugiego stopnia - kierunek Bezpieczeństwo wewnętrzne jest przekazanie kompleksowej wiedzy i umiejętności praktycznych z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz przygotowanie absolwentów do pracy na stanowiskach związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym i obronnością, wykonywania funkcji doradczych i administracyjnych na różnych szczeblach administracji publicznej. Ich głównym zadaniem będzie maksymalizacja bezpieczeństwa mieszkańców społeczności lokalnych poprzez inicjowanie i wdrażanie planów i programów integrujących istniejące systemy i struktury oraz kształtowanie środowiska maksymalnie utrwalającego poczucie bezpieczeństwa.</p> <p>Absolwent będzie posiadać rozszerzoną - w stosunku do studiów pierwszego stopnia - wiedzę i umiejętności twórczego rozwiązywania problemów bezpieczeństwa wewnętrznego oraz profesjonalnych działań związanych z zapewnianiem bezpieczeństwa, inicjowaniem i wdrażaniem planów i programów na wypadek sytuacji kryzysowych oraz kształtowania poczucia bezpieczeństwa wśród obywateli. Będzie również zaopatrzony w profesjonalny warsztat i umiejętności praktyczne (uwzględniając również aspekty psychologiczne, etyczne i moralne), pozwalające na ustawiczny rozwój osobisty i zawodowy, pracę w grupach oraz instytucjach związanych z szeroko pojmowanym bezpieczeństwem.</p>
------------------	--

Możliwości zatrudnienia	Zdobyte kwalifikacje umożliwiają zatrudnienie absolwenta w: administracji rządowej i samorządowej oraz służbach mundurowych (Siły Zbrojne RP, Policja, Państwowa Straż Pożarna, Straż Graniczna), organizacjach działających na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego, narodowego i międzynarodowego, instytutach naukowo-badawczych, oświatowych oraz akademickich zajmujących się problematyką bezpieczeństwa. Absolwenci będą posiadali nawyki ustawicznego kształcenia i rozwoju zawodowego oraz będą przygotowani do podejmowania wyzwań badawczych i podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich).
Liczba semestrów	IV SEMESTRY
Liczba punktów ECTS	120
Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych	984
Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych	1400
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych	120 punktów ECTS

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych	Łączny wymiar praktyki zawodowej wynosi 360 godzin. Praktyka zawodowa realizowana jest na II i IV semestrze studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, w wymiarze 180 godzin w każdym semestrze. Szczegółowe zasady odbywania praktyk określają wewnętrzne regulacje uczelniane (Regulamin praktyk).
---	---

CZĘŚĆ II. OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ:

Kierunek: Bezpieczeństwo wewnętrzne

Studia drugiego stopnia

Profil praktyczny

Opis kierunku:

Kierunek studiów ***bezpieczeństwo wewnętrzne*** należy do obszarów nauk społecznych i humanistycznych. Kluczowa dla całego procesu kształcenia koncepcja człowieka i społecznego charakteru jego aktywności pozwala zauważyć, iż kształcenie w zakresach nauk społecznych i nauk humanistycznych wchodzi w ramy szeroko rozumianej refleksji nad człowiekiem, jego bezpieczeństwem i osadzeniu go w strukturach społecznych. Jednocześnie jednak należy dostrzec, że od absolwentów studiów z obszarów nauk społecznych i humanistycznych, w tym absolwentów kierunku ***bezpieczeństwo wewnętrzne***, oczekuje się pewnych szczególnych umiejętności i postaw. Są to kompetencje, zarówno profesjonalne, jak i osobowe oraz społeczne pozwalające na odgrywanie aktywnej, obywatelskiej roli w życiu społeczności, w szczególności w zakresie zapewnienia poczucia bezpieczeństwa.

Wiedza zdobywana na kierunku ***bezpieczeństwo wewnętrzne*** ma charakter aplikacyjny, obejmuje przede wszystkim teorie i paradygmaty badawcze opisujące i wyjaśniające przedmiot badań dyscypliny nauk o bezpieczeństwie, a więc współczesne systemy bezpieczeństwa w wymiarze militarnym i niemilitarnym oraz

ich funkcjonowanie na różnych poziomach organizacyjnych. Systemy te obejmują działania instytucji o charakterze państwowym, rządowym i samorządowym, przedsiębiorców i organizacji społecznych. Badania w zakresie tej dyscypliny powinny służyć tworzeniu teoretycznych i praktycznych podstaw rozwoju systemów bezpieczeństwa międzynarodowego, narodowego i wewnętrznego oraz systemów operacyjnych funkcjonujących w obszarze bezpieczeństwa.

Dodatkowym elementem wzmacniającym aplikacyjny charakter studiów jest możliwość osiągania niektórych efektów kształcenia bezpośrednio w środowisku pracy, w ramach praktyk zawodowych, wykonywanej pracy czy wolontariatu.

Profil praktyczny przejawia się w uwzględnieniu w programie kształcenia modułów specjalistycznych. Oferta zajęć specjalistyczno-praktycznych na pierwszym stopniu studiów jest modyfikowana i poszerzana w zależności od potrzeb rynku pracy. Stwarza to możliwość indywidualnego kształtowania ścieżki studiów i ich ewentualnego ukierunkowania na kontynuację na stopniu drugim w ramach tego samego, bądź innego kierunku w wymienionych powyżej obszarach. Oferta zajęć specjalistyczno-praktycznych na drugim stopniu studiów jest modyfikowana i poszerzana w zależności od potrzeb rynku pracy.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. 2016, poz. 64)
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018, poz. 2218)

Objaśnienie oznaczeń

K (przed podkreślnikiem)

- kierunkowe efekty uczenia się

W

- kategoria wiedzy

U

- kategoria umiejętności

K (po podkreślniku)

- kategoria kompetencji społecznych

01,02,03 i kolejne

- numer kolejnego efektu uczenia się

Numer efektu dla kierunku	Efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia, profil praktyczny, kierunek studiów: „bezpieczeństwo wewnętrzne”
WIEDZA: absolwent zna i rozumie	
K2_W01	w stopniu pogłębionym pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa wewnętrznego
K2_W02	w pogłębionym stopniu miejsce i rolę nauk o bezpieczeństwie i innych dyscyplin naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa wpisujących się w dziedzinę nauk społecznych oraz ich wzajemne relacje, a także ich relacje w stosunku do innych nauk
K2_W03	w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa wewnętrznego
K2_W04	w pogłębionym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, jak również możliwości ich wykorzystania do rozwiązywania typowych i nietypowych problemów teoretycznych i praktycznych, a także prowadzenia prostych badań empirycznych
K2_W05	w pogłębionym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa wewnętrznego, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych, w tym układach związanych z różnymi systemami bezpieczeństwa wewnętrznego
K2_W06	w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, w tym systemach i instytucjach bezpieczeństwa wewnętrznego, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa

**AKADEMIA PODLASKA W BIAŁYMSTOKU -
AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH**

**PROGRAM STUDIÓW DLA KIERUNKU, POZIOMU
I PROFILU KSZTAŁCENIA**

Numer efektu dla kierunku	Efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia, profil praktyczny, kierunek studiów: „bezpieczeństwo wewnętrzne”
K2_W07	w pogłębionym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa wewnętrznego
K2_W08	w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacji, instytucjach i systemach bezpieczeństwa wewnętrznego na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z bezpieczeństwem
K2_W09	w pogłębionym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające badania naukowe i praktykę bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację analizy i oceny zagrożeń oraz czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym
K2_W10	w pogłębionym stopniu słownictwo podstawowe i specjalistyczne, zasady i reguły gramatyczne obowiązujące w procesie komunikowania się (także w języku obcym, którego uczy się w ramach studiów), w tym słownictwo specjalistyczne związane z bezpieczeństwem wewnętrznym
K2_W11	w pogłębionym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania, zagrożenia oraz szanse, a także ich wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa wewnętrznego
K2_W12	w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania bezpieczeństwa wewnętrznego w układzie międzynarodowym, narodowym, regionalnym i lokalnym
K2_W13	w pogłębionym stopniu zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz różnorodne formy rozwoju przedsiębiorczości, głównie w obszarze związanym z bezpieczeństwem wewnętrznym
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi	
K2_U01	analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa wewnętrznego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia
K2_U02	wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów złożone zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)

**AKADEMIA PODLASKA W BIAŁYMSTOKU -
AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH**

**PROGRAM STUDIÓW DLA KIERUNKU, POZIOMU
I PROFILU KSZTAŁCENIA**

Numer efektu dla kierunku	Efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia, profil praktyczny, kierunek studiów: „bezpieczeństwo wewnętrzne”
K2_U03	właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa wewnętrznego
K2_U04	wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy zarządzania bezpieczeństwem wewnętrznym, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania informacją w organizacji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania złożonych i skomplikowanych problemów społeczno-zawodowych
K2_U05	wykorzystywać metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych, w tym formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi
K2_U06	analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z bezpieczeństwem wewnętrznym, jego zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania systemów, organizacji i instytucji bezpieczeństwa
K2_U07	posługiwać się prawidłowo systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa wewnętrznego w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów oraz realizacji typowych i nietypowych zadań zawodowych
K2_U08	posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych
K2_U09	przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa wewnętrznego, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa, wykorzystując twórczo prezentowane informacje
K2_U10	przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa wewnętrznego w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna, syntezując i dokonując pogłębionych interpretacji przedstawionych informacji

**AKADEMIA PODLASKA W BIAŁYMSTOKU -
AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH**

**PROGRAM STUDIÓW DLA KIERUNKU, POZIOMU
I PROFILU KSZTAŁCENIA**

Numer efektu dla kierunku	Efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia, profil praktyczny, kierunek studiów: „bezpieczeństwo wewnętrzne”
K2_U11	uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa wewnętrznego
K2_U12	posługiwać się językiem obcym oraz specjalistyczną terminologią w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
K2_U13	planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w instytucjach i organizacjach bezpieczeństwa wewnętrznego
K2_U14	kierować pracą zespołów zadaniowych i specjalistycznych w trakcie realizacji zadań zawodowych oraz rozwiązywania typowych i nietypowych problemów o charakterze teoretycznym i praktycznym związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem wewnętrznym
K2_U15	samodzielnie planować, organizować i wdrażać do praktyki życiowej idee edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego w sferze mentalnej i fizycznej
K2_U16	ukierunkować i motywować inne osoby do wdrażania do praktyki życiowej idei uczenia się przez całe życie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do	
K2_K01	krytycznej i pogłębionej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa wewnętrznego
K2_K02	uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu złożonych problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem wewnętrznym
K2_K03	wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem społeczności lokalnych
K2_K04	inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego, głównie w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego
K2_K05	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego

**AKADEMIA PODLASKA W BIAŁYMSTOKU -
AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH**

**PROGRAM STUDIÓW DLA KIERUNKU, POZIOMU
I PROFILU KSZTAŁCENIA**

Numer efektu dla kierunku	Efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia, profil praktyczny, kierunek studiów: „bezpieczeństwo wewnętrzne”
K2_K06	odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje
K2_K07	rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
K2_K08	przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad

Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia polskiej ramy kwalifikacji dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki:

Objaśnienie oznaczeń

K (przed podkreślnikiem)	• kierunkowe efekty uczenia się
W	• kategoria wiedzy
U	• kategoria umiejętności
K (po podkreślniku)	• kategoria kompetencji społecznych
P7U_W	• efekty uczenia się pierwszego stopnia dla poziomu 7
P7S_WG itd.	• efekty uczenia się drugiego stopnia
01,02,03 i kolejne	• numer kolejnego efektu kształcenia

Uniwersalna charakterystyka poziomu 7 w PRK	Charakterystyka drugiego stopnia efektów uczenia się	Efekty kierunkowe
Wiedza: zna i rozumie		

**AKADEMIA PODLASKA W BIAŁYMSTOKU -
AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH**

**PROGRAM STUDIÓW DLA KIERUNKU, POZIOMU
I PROFILU KSZTAŁCENIA**

Uniwersalna charakterystyka poziomu 7 w PRK		Charakterystyka drugiego stopnia efektów uczenia się		Efekty kierunkowe
P7U_W	w pogłębiony sposób wybrane fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, także w powiązaniu z innymi dziedzinami różnorodne, złożone uwarunkowania i aksjologiczny kontekst prowadzonej działalności	P7S_W G	w pogłębionym stopniu - wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej - właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym - również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem	K2_W01 K2_W02 K2_W03 K2_W04 K2_W05 K2_W06 K2_W07 K2_W08 K2_W09 K2_W10
			główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których jest przyporządkowany kierunek studiów	K2_W03
		P7S_W K	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	K2_W11
			ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	K2_W06 K2_W12
			podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości	K2_W13
Umiejętności: potrafi				

**AKADEMIA PODLASKA W BIAŁYMSTOKU -
AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH**

**PROGRAM STUDIÓW DLA KIERUNKU, POZIOMU
I PROFILU KSZTAŁCENIA**

Uniwersalna charakterystyka poziomu 7 w PRK		Charakterystyka drugiego stopnia efektów uczenia się		Efekty kierunkowe
P7U_U	<p>wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy, z wykorzystaniem nowej wiedzy, także z innych dziedzin</p> <p>samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie</p> <p>komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, odpowiednio uzasadniać stanowisko</p>	P7S_U W	<p>wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, - przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi 	K2_U01 K2_U02 K2_U03 K2_U04 K2_U05 K2_U07
			wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów - w przypadku studiów o profilu praktycznym	K2_U06
			formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi - w przypadku studiów o profilu praktycznym	K2_U05 K2_U06 K2_U07
		P7S_UK	komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców	K2_U08 K2_U09 K2_U10
			przewodzić debatę	K2_U10 K2_U11
			posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią	K2_U12
		P7S_U O	kierować pracą zespołu	K2_U13 K2_U14

**AKADEMIA PODLASKA W BIAŁYMSTOKU -
AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH**

**PROGRAM STUDIÓW DLA KIERUNKU, POZIOMU
I PROFILU KSZTAŁCENIA**

Uniwersalna charakterystyka poziomu 7 w PRK		Charakterystyka drugiego stopnia efektów uczenia się		Efekty kierunkowe
			współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach	K2_U13 K2_U14
		P7S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	K2_U15 K2_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: jest gotów do				
P7U_K	tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia podejmowania inicjatyw, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią	P7S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	K2_K01
			uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K2_K02
		P7S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	K2_K03
			inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	K2_K04
			myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	K2_K05
		P7S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym: – rozwijania dorobku zawodu, – podtrzymywania etosu zawodu, – przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad	K2_K06 K2_K07 K2_K08

MATRYCA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ:

Integralną częścią Programu studiów dla kierunku **Bezpieczeństwo wewnętrzne** jest **Matryca efektów uczenia się**, która wskazuje, które efekty są realizowane w ramach poszczególnych przedmiotów, co ma następnie odzwierciedlenie w sylabusach przedmiotowych.

Uzupełniona Matryca efektów uczenia się dla kierunku **Bezpieczeństwo wewnętrzne** została dołączona do Programu studiów w postaci Załącznika nr 1 (plik w formacie EXEL).

Proponowane (dla kandydata) i realizowane specjalności w ramach kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne oraz ich specyfikacja:

Bezpieczeństwo i porządek publiczny:

1. Przygotowuje do pracy w: organizacjach i instytucjach gwarantujących bezpieczeństwo obywateli, podmiotów gospodarczych i mienia, w administracji rządowej i samorządowej zapewniającej porządek publiczny - w służbach mundurowych tj. w Policji, Wojsku Polskim, Straży Miejskiej, Straży Gminnej, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, Straży Pożarnej, Służbie Celnej, Inspekcji Transportu Drogowego, Straży Ochrony Kolei; w Obronie Cywilnej Kraju oraz w instytucjach bezpieczeństwa publicznego o zasięgu międzynarodowym (Interpol, Europol).
2. W ramach specjalności organizowane są zajęcia z technik samoobrony, sztuk walki i strzelectwa.
3. Celem kształcenia w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego jest wyposażenie absolwenta w wiedzę z zakresu zagadnień społecznych i prawnych tworzących podbudowę dla rozumienia istoty bezpieczeństwa wewnętrznego.
4. Absolwenci powinni rozumieć i umieć analizować zjawiska związane z bezpieczeństwem w skali globalnej, państwowej i lokalnej; powinni posiadać wiedzę z zakresu nauk społecznych, praw człowieka i zasad funkcjonowania państwa - jego ustroju i struktury.

Bezpieczeństwo narodowe:

- Przygotowuje do pracy w: instytucjach i organizacjach zajmujących się bezpieczeństwem obywateli, zespołach reagowania kryzysowego a także instytucjach oświatowych i akademickich zajmujących się problematyką bezpieczeństwa.
- Celem kształcenia w zakresie bezpieczeństwa narodowego jest rozumienie podstawowych problemów w zakresie systemu bezpieczeństwa państwa, obronności.
- Absolwenci powinni umieć podejmować zadania w sytuacjach kryzysowych państwa oraz rozumieć istotę podstawowych mechanizmów organizacji zabezpieczenia logistycznego w sytuacjach zagrożenia - treści kształcenia obejmować będą poznanie struktur organizacyjnych i funkcjonalnych ogniw reagowania kryzysowego.

CZĘŚĆ III. ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ ZAPEWNIAJĄCE UZYSKANIE EFEKTÓW UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWE ZAPEWNIAJĄCE UZYSKANIE TYCH EFEKTÓW:

PRZYPORZĄDKOWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH WYKAZANE SĄ W MATRYCY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ, KTÓRA STANOWI INTEGRALNĄ CZĘŚĆ PROGRAMU STUDIÓW (ZAŁĄCZNIK NR 1).

TREŚCI PROGRAMOWE DLA POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW ZAWARTE SĄ W KARTACH JEDNOSTEK MODUŁOWYCH (SYLABUSACH), KTÓRE STANOWIĄ INTEGRALNĄ CZĘŚĆ PROGRAMU STUDIÓW (ZAŁĄCZNIK NR 2).

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTÓW KSZTAŁCENIA KIERUNKOWEGO WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ:

1. Podstawy filozofii K_W01, K_W05, K_W06, K_U01, K_U03, K_U07, K_U09, K_U11, K_U15, K_K01, K_K02

Czym jest filozofia, czym są problemy filozoficzne? Filozoficzne problemy współczesności. Miejsce filozofii wśród nauk. Obraz świata, miejsce w świecie przypisane człowiekowi w myśli przedfilozoficznej. Kosmologiczna filozofia przedsokratejska. Filozofia Sofistów i Sokratesa. System filozoficzny Platona i jego wpływ na kulturę Zachodu. System filozoficzny Arystotelesa i jego wpływ na kulturę Zachodu. Eudajmonia. Hellenistyczne systemy etyczne: epikureizmu, stoicyzmu, sceptycyzmu. Filozofia św. Augustyna i jej kontynuacje. Ogólny charakter filozofii starożytnej, wpływ filozofii starożytnej na dzieje filozofii i kultury Zachodu. Filozofia wieków średnich. Tło kulturowe filozofii średniowiecza. Filozofia św. Tomasza z Akwinu i jej współczesne kontynuacje. Tło kulturowe kształtowania się filozofii nowożytnej. Od filozofii przedmiotu do filozofii podmiotu. System filozoficzny Kartezjusza i jego wpływ na cywilizację Zachodu. Oświecenie angielskie. Nowożytna filozofia społeczna. Zagadnienie umowy społecznej.

2. Historia bezpieczeństwa Polski K_W01, K_W03, K_W11, K_U01, K_U03, K_U08, K_U11, K_K01, K_K02

Ogólna deskrypcja bezpieczeństwa i porządku publicznego Polski w ujęciu dziejowym. Bezpieczeństwo publiczne w ujęciu historycznym; Zagadnienia polskiej myśli administracyjnej; Wpływ ustroju politycznego państwa na organizację i funkcjonowanie organów administracji państwowej w rozwoju dziejowym Rzeczypospolitej. Bezpieczeństwo i porządek publiczny w I Rzeczypospolitej. Reformy polskiej administracji w latach 1764 - 1775; Zmiany w dziedzinie bezpieczeństwa państwa w okresie Sejmu Wielkiego; Aparat bezpieczeństwa w dobie napoleońskiej na ziemiach polskich. Zasady bezpieczeństwa w okresie rozbiorów i polskich powstań narodowych. Systemu porządku publicznego i organów administracji ziem polskich pod zaborami; Zasady funkcjonowania porządku publicznego w okresie trwania powstań narodowych; Kształtowanie się polskiego systemu władz i organów administracji w czasie I wojny światowej. System bezpieczeństwa II Rzeczypospolitej. Uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne w tworzeniu systemu bezpieczeństwa państwa w pierwszych latach niepodległości; Rola i miejsce naczelných organów państwowych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; Służby dyspozycyjne w okresie międzywojennym. Aparat bezpieczeństwa i porządku publicznego w latach 1944 - 1989. Ustrój polityczny państwa i jego ewolucja latach 1944 -1989; Rola i miejsce

naczelných organów państwowych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; Wyspecjalizowane organy oraz zakres ich kompetencji w dziedzinie porządku publicznego. Dzieje polskiej administracji bezpieczeństwa w okresie transformacji ustrojowej. Ogólne zasady funkcjonowania systemu bezpieczeństwa i porządku publicznego w Rzeczypospolitej; Rola i miejsce organów państwowych i samorządowych w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego; Służby dyspozycyjne w państwie narodowym.

3. Język nowożytny K_W02, K_W09, K_W10, K_U04, K_U08, K_U10, K_U11, K_U12, K_K03, K_K07

Program nauczania obejmuje różnorodną tematykę, wychodząc naprzeciw praktycznym potrzebom studentów (studia, nauka, praca, życie prywatne i towarzyskie, coaching, tradycje i obyczaje, stereotypy kulturowe, język ciała) jak również z punktu wykształcenia akademickiego istotne miejsce zajmuje nauka języka zawodowego i specjalistycznego. Program ma charakter spiralny, co pozwala na dowolne i wielokrotne powracanie do wybranej tematyki i kształconych umiejętności. W zakresie tematyki i słownictwa treści te obejmują m.in. informacje osobiste/dane osobowe, informacje o umiejętnościach i cechach osobowości, narzędzia i sprzęt używany w pracy, organizacja przestrzeni biurowej, produkty i reklamę, kontakty z klientami różnej narodowości, prowadzenie rozmów telefonicznych, nowe technologie, finanse, podróże, sport, hobby i zainteresowania. W zakresie kształconych funkcji językowych realizowane treści pozwalają na doskonalenie takich umiejętności jak: przedstawianie się, zadawanie pytań i udzielanie informacji o sobie, umawianie się na spotkanie, prowadzenie rozmowy telefonicznej, sporządzanie notatek oraz przekazywanie informacji, prowadzenie rozmowy towarzyskiej, zabieranie głosu w dyskusji, wyrażanie opinii, omawianie wad i zalet, wyrażanie preferencji i życzeń, udzielanie i zasięganie informacji, odmowa i akceptacja, wyrażanie propozycji, sugestii, ofert, zaproszeń, relacjonowanie wydarzeń, rozmowy kwalifikacyjne oraz udzielanie instrukcji i prowadzenie negocjacji.

4. Podstawy logiki K_W01, K_W02, K_W09, K_U01, K_U02, K_U04, K_U06, K_K01, K_K02

Definicja i działy logiki. Język jako system znaków. Nazwa jako kategoria syntaktyczna. Stosunki pomiędzy zakresami nazw. Zdanie jako kategoria syntaktyczna. Elementy logiki formalnej. Definicje. Dyskusja, spory, argumentacja.

5. Współczesne problemy socjologii K_W02, K_W06, K_W07, K_U01, K_U02, K_U04, K_U05, K_U06, K_K01, K_K02

Polityka społeczna państwa. Polityka społeczna a ubóstwo. Polityka społeczna a bezdomność. Polityka społeczna a praca i bezrobocie. Międzynarodowa polityka bezpieczeństwa społecznego. Istota bezpieczeństwa jako zespół warunków, norm i mechanizmów międzynarodowych, które zapewniają każdemu państwu (danego systemu międzynarodowego lub regionu) poczucie pewności niezagrażonego istnienia, przetrwania i swobód rozwojowych bez nacisków z zewnątrz. Europejska Polityka Społeczna. Bezpieczeństwo w grupach społecznych. Patologie społeczne. Bezpieczeństwo socjalne i jego uwarunkowania. Sposoby zaspokajania podstawowych potrzeb społecznych. Wojna i organizacje międzynarodowe. Korporacje. Korupcja. Choroby cywilizacyjne. Moda.

6. Techniki samoobrony K_W05, K_W07, K_W08, K_U13, K_U14, K_U15, K_U16, K_K04, K_K08

Zasady organizacji i warunki bezpieczeństwa podczas ćwiczeń. Zasady skutecznej samoobrony oraz zachowania się podczas ataku. Działanie, przeznaczenie i charakterystyka podstawowych technik ataku i obrony podczas zagrożenia życia i zdrowia. Sposoby obrony przed atakiem nożem, bronią jak również innymi niebezpiecznymi przedmiotami. Najczęściej występujące zagrożenia oraz sposoby skutecznego ich unikania.

7. Ekologiczne podstawy bezpieczeństwa K_W07, K_W08, K_W12, K_U03, K_U07, K_U11, K_U16, K_K04, K_K06, K_K08

Ewolucja środowiska bezpieczeństwa. Ekologiczne podstawy bezpieczeństwa. Ochrona środowiska. Badania literaturowe. Sozologia jako nauka szukająca sposobów ochrony środowiska przed człowiekiem. Środowisko naturalne. Prawo Thomasa Malthona. Koncepcja rozwoju zrównoważonego. zapotrzebowanie i wyczerpywanie się surowców kopalnych. Aspekty prawne gospodarowania odpadami. dyrektywy Unii Europejskiej i prawo polskie w zakresie gospodarowania odpadami. Odpady komunalne. zagospodarowanie odpadów przemysłowych. Źródła odpadów komunalnych. Bioodpady biodegradowalne. Odpady niebezpieczne. Mogilniki. Odpady medyczne i weterynaryjne. Hierarchia postępowania z odpadami. ekonomiczne instrumenty ochrony środowiska.

Opłaty za emisję zanieczyszczeń do powietrza. Emisja CO₂. Proekologiczna polityka transportowa. Środowisko - żywność - zdrowie. Ekosystem i jego zagrożenia. Zagłada bioróżnorodności w kontekście bezpieczeństwa gatunku ludzkiego

8. Metodologia badań społecznych K_W03, K_W04, K_W09, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U09, K_U10, K_K01, K_K07

Podstawowe pojęcia stosowane w metodologii badań społecznych (naukach o bezpieczeństwie).

I Wprowadzenie do badań:

- Pojęcie nauki, klasyfikacja nauk.
- Przedmiot i granice poznania naukowego.
- Typy metodologii.
- Metodologia nauk empirycznych.

- Specyfika nauk o bezpieczeństwie

II Struktura procesu badawczego

- Konceptualizacja, operacjonalizacja i pomiar
- Plan badań - przygotowanie konspektu
- Badania sondażowe - przygotowanie narzędzia badawczego
- Metody badawcze w naukach o bezpieczeństwie

III Etyka i pisanie naukowe w badaniach społecznych (nauki o bezpieczeństwie)

- istota pisarstwa naukowego
- zadania i zasady pisarstwa naukowego
- poprawność językowa pracy naukowej
- etyka pracy naukowej

IV Projekt badawczy, raport z badań - zasady poprawnego konstruowania dokumentu.

9. Międzynarodowe aspekty bezpieczeństwa kulturowego K_W02, K_W06, K_W11, K_W12, K_U03, K_U06, K_U09, K_U10, K_U11, K_K02, K_K04, K_K06

Kultura i jej wymiary międzynarodowe - podstawowe pojęcia i problemy. Bezpieczeństwo kulturowe. Kulturowe zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego. Systemy bezpieczeństwa kulturowego. Kulturowe podłoże konfliktów międzynarodowych. Bezpieczeństwo kulturowe a globalizacja.

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTÓW KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ:

1. Administracja bezpieczeństwa K_W08, K_W09, K_W10, K_W13, K_U02, K_U04, K_U08, K_U09, K_U13, K_U14, K_K03, K_K04, K_K05, K_K06, K_K08

Wstęp do pojęcia administracji: pojęcie państwa i prawa oraz cechy, postacie i formy działania administracji publicznej, podmioty i organy administracji publicznej - organizacja, miejsce, rola, zadania i właściwości, unormowania prawne, akty normatywne i administracyjne jako podstawy i formy działalności administracji publicznej. Bezpieczeństwo - wprowadzenie do teorii rozważań: geneza, podstawowe kategorie i podział bezpieczeństwa - ujęcie aksjologiczne i prakseologiczne, wypełnianie funkcji polityki bezpieczeństwa - środki, instrumenty oraz metody, dylematy teoretyczne i praktyczne bezpieczeństwa w kontekście rozważań nad miejscem, rolą i sposobem użycia sił i środków przeznaczonych do realizacji zadań obronno-ochronnych państwa. Administracja publiczna w systemie bezpieczeństwa państwa: organy administracji rządowej i samorządowej w sferze bezpieczeństwa i porządku publicznego, stan bezpieczeństwa państwa pochodną procesu podejmowania decyzji w administracji publicznej, władza i administracja publiczna oraz konteksty ich działalności w zakresie bezpieczeństwa państwa, w tym utrzymania ładu, porządku i bezpieczeństwa publicznego, kierowanie bezpieczeństwem państwa - organizacja, podstawowe kompetencje oraz zabezpieczenie funkcjonowania, centralizacja i decentralizacja administracji - rola administracji zespolonej i niezespolonej, rola konstytucyjnych organów kontroli państwowej w zapewnieniu bezpieczeństwa państwa, ciągłość działania administracji publicznej w obliczu zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego zagrożenia bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej. Bezpieczeństwo wewnętrzne w wymiarze międzynarodowym: międzynarodowe instytucje bezpieczeństwa, wpływ polityki bezpieczeństwa wewnętrznego na wymiar międzynarodowy, polityka bezpieczeństwa Polski i prognozowanie rozwoju środowiska bezpieczeństwa - możliwe scenariusze.

2. Polityka i strategia bezpieczeństwa K_W06, K_W11, K_W12, K_U01, K_U03, K_U06, K_K04, K_K04, K_K05

Polityka bezpieczeństwa w światowych i europejskich systemach bezpieczeństwa. Polityka bezpieczeństwa RP - zagadnienia definicje. Obszar zainteresowań polityki bezpieczeństwa. Zakres oddziaływania polityki bezpieczeństwa (relacje wewnętrzne i zewnętrzne). Cele i interesy państw a kształt polityki bezpieczeństwa na przykładzie Polski. Bezpieczeństwo RP (niepodległość, suwerenność, integralność terytorialna. Bezpieczeństwo narodowe a bezpieczeństwo państwa - zależności i priorytety. Relacje między interesami i celami bezpieczeństwa narodowego a bezpieczeństwo zbiorowe w Europie i na świecie. Pojęcie i rodzaje doktryn w zakresie polityki bezpieczeństwa. Państwowe i niepaństwowe organy kształtujące stosunki międzynarodowe w obszarze polityki bezpieczeństwa. Problemy globalne w polityce bezpieczeństwa. Ewolucje struktur systemu kierowania bezpieczeństwem. Przeobrażenia polityki bezpieczeństwa Polski w XX wieku a prognozy na XXI wiek. Przeobrażenia polityki bezpieczeństwa narodowego w politykę bezpieczeństwa regionalnego. Rola i znaczenie Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP.

3. Prawne podstawy bezpieczeństwa K_W03, K_W06, K_W12, K_U02, K_U03, K_U07, K_U13, K_U41, K_U16, K_K01, K_K03, K_K04, K_K06, K_K08

Akty prawne w RP i ich rola w zapewnieniu bezpieczeństwa państwa. Hierarchia aktów prawnych w RP, zakres i konieczność ingerencji legislatora w prawa obywatela, jako czynnik niezbędny w zapewnieniu bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego. Przykłady aktów prawnych regulujących kwestie bezpieczeństwa, rozporządzenie z mocą ustawy i zakres skutków prawnych. Kompatybilność aktów prawnych, jako gwarancja sprawnego funkcjonowania państwa. Prezydent RP oraz Prezes Rady Ministrów w systemie zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego państwa. Pozycja Prezydenta RP w zakresie bezpieczeństwa państwa. Umocowania Konstytucyjne, Uprawnienia Prezydenta RP w sferze bezpieczeństwa państwa. Zadania Prezesa Rady Ministrów w systemie bezpieczeństwa. Rola służb specjalnych w zapewnieniu bezpieczeństwa państwa. Akty prawne regulujące kwestię funkcjonowania służb specjalnych. Zakres działań ABW. Zakres działania AW oraz CBA. Uprawnienia służb specjalnych w sferze bezpieczeństwa państwa. Nadzór nad działaniem służb specjalnych. Jednostki Wojskowe w sferze bezpieczeństwa państwa. Siły Zbrojne RP jako istotny instrument w zapewnieniu bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego państwa. Rola Sił Zbrojnych w sytuacjach kryzysowych państwa. Zadania Żandarmerii Wojskowej. Jednostka Specjalna GROM. Bezpieczeństwo lokalne w Polsce. Co to jest bezpieczeństwo lokalne? - zakres przedmiotowy i podmiotowy bezpieczeństwa lokalnego. Zadania i uprawnienia Straży

Miejskiej. „Straż Osiedlowa” - konieczność czy bezprawie? Bezpieczeństwo lokalne w państwach demokratycznych i jego zagrożenia.

4. Systemy bezpieczeństwa narodowego K_W05, K_W07, K_W08, K_U01, K_U06, K_U08, K_U13, K_K02, K_K03, K_K05

Międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania bezpieczeństwa państwa. Działania integracyjne UE w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego. System Schengen proces powstawania i sposób funkcjonowania. Polityka bezpieczeństwa Unii Europejskiej - wybrane zagadnienia. Rola organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa międzynarodowego: ONZ, UE i NATO, Rada Europy (RE), OBWE. Systemy bezpieczeństwa narodowego wybranych państw. Szanse i zagrożenia dla Polski i ich ocena.

5. Teoria bezpieczeństwa K_W02, K_W03, K_W05, K_W08, K_U01, K_U03, K_U07, K_K01, K_K02, K_K04

Podstawowe założenia. Bezpieczeństwo jako naczelna potrzeba człowieka, jego wymiary i rodzaje. Procesy bezpieczeństwa wobec zagrożeń współczesności, strategiczne podstawy bezpieczeństwa. Rola edukacja dla bezpieczeństwa w kształtowaniu świadomości obywatelskiej. Badania literaturowe. Tradycyjne i współczesne uwarunkowania w obszarze bezpieczeństwa. Ewolucja środowiska bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Systemy i strategie międzynarodowe - charakterystyka i zależności.

6. Wykład monograficzny "Transformacja Systemu Ochrony Ludności i Ratownictwa w Polsce" K_W01, K_W03, K_W11, K_U03, K_U05, K_U06, K_U07, K_U08, K_K01, K_K02, K_K05

Holistyczne podejście nauki do potrzeb człowieka. ratownictwo. Ochrona ludności. Obrona cywilna. ratownictwo państwowe, komercyjne i społeczne. Natura sytuacji kryzysowych. Taksonomia sytuacji kryzysowych. Antropocentryczne i socjocentryczne podejście do zdarzeń katastrofalnych. Potrzeby w zakresie transformacji systemu ochrony ludności i ratownictwa. Medycyna katastrof . Bezpieczeństwo procesów przemysłowych, ochrona przeciwpożarowa i przeciwybuchowa, bezpieczeństwo energetyki jądrowej, bezpieczeństwo transportu, bezpieczeństwo pracy. Zasady metody systemowej,

transformacji. Synergia wg koncepcji prof. T. Kotarbińskiego. Postrzeganie zagrożeń i zachowanie się społeczeństwa oraz przebieg procesów psychicznych na poziomie indywidualnym i zbiorowym. Następstwa nagłych wydarzeń oraz powstających wówczas niekorzystnych warunków fizjologicznych i psychologicznych. Wsparcie psychiczne. Psychoedukacja oraz podstawy prewencji psychotraumaty w służbach ratowniczych. Formalno-prawne podstawy budowania Krajowego Systemu Ratowniczego oraz Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej w Polsce.

7. Zarządzanie bezpieczeństwem publicznym K_W07, K_W08, K_W12, K_W13, K_U05, K_U07, K_U11, K_U12, K_U14, K_K03, K_K04, K_K05, K_K08

Zarządzanie bezpieczeństwem publicznym w Rzeczypospolitej Polskiej - aspekt prawny i instytucjonalny. Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa publicznego. Zarządzanie bezpieczeństwem w ramach systemu obronnego państwa. Zarządzanie bezpieczeństwem publicznym w stanach nadzwyczajnych. Zarządzanie kryzysowe w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego. Rola organizacji samorządowych i pozarządowych w zarządzaniu bezpieczeństwem publicznym. Instytucje międzynarodowe w kwestii bezpieczeństwa. Ochrona informacji niejawnych w systemie bezpieczeństwa państwa.

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTÓW KSZTAŁCENIA SPECJALNOŚCIOWEGO - SPECJALNOŚĆ: BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ:

1. Filozofia bezpieczeństwa K_W06, K_W06, K_W07, K_W13, K_U01, K_U04, K_U06, K_U11, K_K02, K_K04, K_K05

Filozofia bezpieczeństwa a filozofia ogólna. Filozofia vs filozofia bezpieczeństwa; filozofia wojny (polemologia) i filozofia pokoju (irenologia), rodzaje bezpieczeństwa, bezpieczeństwo ontologiczne; źródła, miejsce filozoficznej refleksji nad bezpieczeństwem w edukacji dla bezpieczeństwa. Antyczne koncepcje bezpieczeństwa jednostki i grupy. Koncepcja idealnego państwa Platona, rola i zadania platońskiego państwa, państwo w służbie przemiany duszy (odniesienie do teorii idei), społeczna struktura idealnego państwa, pojęcie sprawiedliwości oraz sprawiedliwego państwa; platońska i arystotelejska krytyka demokracji, rola poszczególnych komórek społecznych w kształtowaniu

państwowości w koncepcji Arystotelesa; dążenie do szczęścia a utwierdzenie niewolnictwa, rola edukacji w kształtowaniu podstaw szczęśliwej egzystencji, człowiek jako obywatel - funkcje i zadania, mistyczno-polityczna teoria państwa Cicerona. Bezpieczeństwo w nowożytnej filozofii. Renesansowy humanizm, idea humanizmu i jej znaczenie, historyczno, społeczno, polityczne uwarunkowania rozwoju refleksji politycznej w renesansie, Machiavelli jako doktryna polityczna, zasada: „cel uświęca środki”, rozdział polityki i moralności, socjalizm utopijny T. More’a, zasada powszechnej zgody jako gwarant ładu i bezkonfliktowego współistnienia obywateli, „Nowa Atlantyda” F. Bacona - zasada stałego pogotowia wojennego podstawą bezpieczeństwa państwa. E. Kant Doktryna nieskończonej globalnej równowagi, moralny, polityczny, kosmopolityczny wymiar dobra człowieka, likwidacja stałej armii oraz wszelkiego rodzaju broni jako gwarant pokoju, autonomia poszczególnych państwa na straży ich bezpiecznej współegzystencji, republikanizm jako najlepszy możliwy ustrój, zasada: wolności, równości, zależności wszystkich od jednego. XX i XXI wieczne koncepcje wojny i pokoju. Koncepcja wiecznego pokoju P. T. de Chardina, najważniejsze założenia ujęcia wojen i pokoju K. Waltz’a, analiza cywilizacji współczesnej A. J. Toybee’go, koncepcja zderzenia cywilizacji S. Huntingtona, filozoficzne podstawy refleksji nad bezpieczeństwem F. Fukuyamy.

2. Bezpieczeństwo gospodarcze K_W01, K_W06, K_W07, K_W08, K_W13, K_U01, K_U03, K_U06, K_U10, K_U11, K_K04, K_K05

Pojęcie i specyfika bezpieczeństwa gospodarczego państwa. Zewnętrzne i wewnętrzne zagrożenia bezpieczeństwa ekonomicznego państwa. Równowaga gospodarcza; Kryzys gospodarczy; Finanse publiczne; Budżet państwa; Deficyt budżetowy. Bezpieczeństwo finansowe państwa. Wartościowanie bezpieczeństwa gospodarczego. Rola i znaczenie bezpieczeństwa energetycznego i ekologicznego państwa w systemie bezpieczeństwa państwa. Znaczenie bezpieczeństwa energetycznego w systemie bezpieczeństwa państwa; Bezpieczeństwo surowcowe państwa. Ochrona środowiska. Zagrożenia dla ekosystemu. Zewnętrzne i wewnętrzne czynniki wpływające na bezpieczeństwo gospodarcze państwa. Strategie przeciwdziałania zagrożeniom bezpieczeństwa gospodarczego państwa. Analiza i ocena wskaźników makroekonomicznych i mikroekonomicznych. Zarządzanie finansami publicznymi, bezpieczeństwo finansowe gminy. Koniunktura gospodarcza a bezpieczeństwo gospodarcze - pojęcie koniunktury, kryzys gospodarczy, kryzys finansów publicznych. Zarządzanie długiem publicznym. Zagadnienia: dług wewnętrzny; obligacje, bony i weksle skarbowe. Prywatyzacja gospodarki.

3. Bezpieczeństwo społeczności lokalnych K_W02, K_W08, K_W11, K_W12, K_U03, K_U06, K_U07, K_U09, K_K03, K_K04, K_K06

Bezpieczeństwo społeczności lokalnych - wprowadzenie do tematu. Doświadczenia polskie w zakresie kształtowania bezpiecznych przestrzeni. Wpływ bezpiecznych przestrzeni na bezpieczeństwo lokalne. Wpływ Community Policing na bezpieczeństwo obywateli. Stan bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości - podstawowe potrzeby społeczności lokalnych. Zachowania prospołeczne a poprawa bezpieczeństwa. Pobudzenie aktywności obywatelskiej na rzecz bezpieczeństwa. Rozwiązywanie problemów społeczności lokalnych. Modele działań policyjnych. Charakterystyka metod rozwiązywania problemów kryminalnych (SARA, CAPRA, PROCTOR, Metoda 5I). Zasady przeprowadzania działań profilaktycznych.

4. Patologie społeczne K_W01, K_W05, K_W06, K_W11, K_W12, K_U01, K_U03, K_U08, K_U09, K_U11, K_K01, K_K02, K_K04

Uwarunkowania patologii społecznych na świecie i w Polsce. Patologie - podejście teoretyczne. Stereotypy i uprzedzenia. Wiktyimizacja - problematyka ofiar. Samobójstwo jako przejaw patologii społecznej. Współczesny wymiar zjawiska. Alkoholizm jako patologia społeczna. Narkomania, jako współczesny problem społeczny. Handel ludźmi. Patologia życia rodzinnego. Prostytucja jako forma współczesnego zarabkowania czy źródło przestępstw i patologii. Sekta jako problem społeczny i patologia społeczna. Przestępczość i jej rola w patologizacji społeczeństwa.

5. Podstawowe elementy taktyki pożarniczej K_W07, K_W08, K_W12, K_U04, K_U07, K_U13, K_U14, K_U15, K_K06, K_K07, K_K08

Miejscowe zagrożenia pożarem - określenie miejscowych zagrożeń pożarowych. Przyczyny powstawania pożarów, rozprzestrzenianie się ognia, zasady bezpieczeństwa, zagrożenia pożarowe - istota, rodzaje pożarów. Fazy rozwoju pożarów. Taktyka pożarnicza - Teren pożaru, front pożaru, skrzydła pożaru, tył pożaru, pozycja - ogniowa, węzowa, wodna; stanowisko gaśnicze; organizacja stanowiska wodnego; linia węzowa. Gaszenie pożaru- Taktyka gaszenia pożaru wewnętrznego i zewnętrznego - metody gaszenia, taktyka natarcia. Pożary w obiektach produkcyjno-magazynowych, biurowych - postępowanie i zasady

6. Pozarządowe organizacje bezpieczeństwa narodowego K_W02, K_W05, K_W06, K_W07, K_W12, K_U06, K_U07, K_U10, K_U11, K_K03, K_K04, K_K07

Idea państwa sprawnego i społeczeństwo obywatelskie- rola społeczeństwa w kształtowaniu bezpieczeństwa, bezpieczeństwo a zaangażowanie społeczne, społeczeństwo jako fundament bezpieczeństwa. Zasada pomocniczości w systemie prawnym RP - konstytucyjne zasady ustroju RP, definicja pomocniczości, zasada pomocniczości w orzecznictwie TK. Organizacje pozarządowe w państwie demokratycznym, międzynarodowe organizacje pozarządowe, organizacje pozarządowe w RP- historia i rozwój organizacji pozarządowych, typologia sektora pozarządowego, zasady finansowania organizacji pozarządowych. Rola organizacji pozarządowych w zapewnianiu bezpieczeństwa narodowego - organizacje pozarządowe jako dodatkowe zabezpieczenie bezpieczeństwa, charakterystyka wybranych organizacji pozarządowych i ich działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa np. PCK, Caritas, PAH. Współpraca organizacji pozarządowych z administracją- elementy administracyjnej działalności organizacji pozarządowych.

7. Seminarium magisterskie K_W02, K_W03, K_W04, K_W09, K_W10, K_U02, K_U04, K_U05, K_U09, K_U10, K_K01, K_K02

Cele i zadania przedmiotu, omówienie współpracy studenta z opiekunem. Wybór tematu pracy magisterskiej, ustalenie harmonogramu działania, opracowanie planu pracy, studiowanie literatury i sporządzanie notatek. Strona formalna pracy, zasady edytorskie i podstawowe kwestie metodologiczne. Procedura antyplagiatowa (JSA). Część teoretyczna - gromadzenie materiału teoretycznego, źródła informacji i wykorzystanie sporządzonych notatek; bibliografia (działa zwarte, czasopiśmiennictwo, netografia). Część metodologiczna (struktura rozdziału)- prezentacja założeń metodologicznych badań własnych. Część empiryczna -opracowywanie i prezentacja wyników badań własnych. Prezentacja treści z poszczególnych części pracy (język naukowy, redagowanie przypisów). Dyskusja na temat napotykanymi trudności (udzielanie wskazówek, nanoszenie poprawek); korekta pracy.

8. Służba Celna w systemie bezpieczeństwa K_W07, K_W08, K_W09, K_U04, K_U07, K_U13, K_U14, K_U15, K_K03, K_K06, K_K07, K_K08

Miejsce Służby Celnej/SCS w systemie bezpieczeństwa w Polsce. Historia służb celnych na ziemiach polskich. Charakterystyka służby SCS: podstawy prawne funkcjonowania, struktura i organizacja, zadania oraz szczególne uprawnienia. Działalność SCS w sferze: bezpieczeństwa społeczno-gospodarczego i finansowego państwa oraz w sferze zagrożeń pozaekonomicznych (ludzi i środowiska).

9. Straż Graniczna w systemie bezpieczeństwa K_W07, K_W08, K_W09, K_U04, K_U07, K_U13, K_U14, K_U15, K_K03, K_K06, K_K07, K_K08

Straż Graniczna RP- geneza, misja, rola i znaczenie. Miejsce straży granicznej w systemie bezpieczeństwa narodowego. Cele i zadania straży granicznej. Struktura straży granicznej, wyposażenie i możliwości operacyjne. System ochrony granic RP. Analiza systemu ochrony granicy państwowej RP na odcinku woj. Podlaskiego. Straż graniczna w systemie zarządzania kryzysowego. Koncepcja użycia straży granicznej w wypadku zagrożenie militarnego państwa

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTÓW KSZTAŁCENIA SPECJALNOŚCIOWEGO - SPECJALNOŚĆ: BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ:

1. Bezpieczeństwo antyterrorystyczne K_W02, K_W06, K_W11, K_W12, K_U03, K_U06, K_U08, K_U10, K_U11, K_U13, K_U14, K_K02, K_K03, K_K04

Procesualny charakter zamachu terrorystycznego. Zamach terrorystyczny jako proces - zamysł, planowanie, przygotowanie, wykonanie, wykorzystanie, działania kontrterrorystyczne. Działania antyterrorystyczne na poszczególnych etapach. Bezpieczeństwo antyterrorystyczne i system antyterrorystyczny RP. Antyterroryzm a kontrterroryzm. Elementy składowe systemu antyterrorystycznego w Polsce - rola i miejsce w systemie, zadania i uprawnienia naczelnych, centralnych i terenowych organów administracji rządowej, służb bezpieczeństwa wewnętrznego i służb specjalnych. Prawno - karne instrumenty przeciwdziałania i zwalczania terroryzmu. Geneza ustawodawstwa antyterrorystycznego. Konwencje międzynarodowe i prawo Unii Europejskiej w zakresie przeciwdziałania i zwalczania terroryzmu. Polski kodeks karny wobec terroryzmu. Źródła finansowania terroryzmu i instrumenty przeciwdziałania. System antyterrorystyczny na przykładzie ochrony lotnictwa cywilnego. Akt bezprawnej ingerencji w lotnictwie cywilnym

a akt terrorystyczny. Spektakularyzm i skutki ataków na cele w komunikacji lotniczej. System ochrony lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji w Unii Europejskiej - kontrola bezpieczeństwa, podział portu lotniczego na strefy, system szkolenia operatorów kontroli bezpieczeństwa oraz kontrola jakości.

2. Formacje i zadania obrony cywilnej oraz obrony terytorialnej K_W01, K_W07, K_W12, K_W13, K_U02, K_U04, K_U07, K_U13, K_U14, K_U15, K_K05, K_K06, K_K07

Rozwiązania prawne i organizacyjne Obrony Cywilnej RP. Obrona cywilna i ochrona ludności w systemie prawnym RP. Wojska Obrony Terytorialnej w systemie obrony państwa. Komunikacja społeczna w sytuacji kryzysowej. Zarządzanie systemami ratowniczymi. Ratownictwo i ochrona ludności z elementami koordynacji działań służb. Programowanie działań na rzecz bezpieczeństwa. Obrona cywilna w czasie pokoju i wojny z elementami metod organizacji akcji ratowniczych. Kształtowanie się modelu obrony cywilnej. Struktura obrony cywilnej (na szczeblu centralnym i terenowym). Zadania organów obrony cywilnej i obrony terytorialnej. Formacje obrony cywilnej i obrony terytorialnej. Obowiązki obywateli w ramach obrony cywilnej.

3. Kryzysy i zagrożenia dla bezpieczeństwa UE K_W01, K_W02, K_W05, K_W11, K_W12, K_U01, K_U03, K_U06, K_U11, K_K01, K_K02, K_K04

Kryzys i konflikt jako przedmiot badań w nauce o bezpieczeństwie; pożądane i niepożądane implikacje kryzysów; korelacje pomiędzy sporem, kryzysem i konfliktem w stosunkach międzynarodowych; architektura Unii Europejskiej - założenia, modele, realizacja. Analiza zagrożeń Unii Europejskiej w świetle Strategii bezpieczeństwa UE na lata 2020-2025 (EU Security Union Strategy): typologia czynników destabilizujących, strategiczne cele UE w zakresie bezpieczeństwa, kluczowe działania UE w zakresie bezpieczeństwa. Kryzys gospodarczy i monetarny Unii Europejskiej: przyczyny i konsekwencje kryzysu. Gospodarcze skutki pandemii koronawirusa w UE. Kryzys kulturowy Unii Europejskiej: pojęcie bezpieczeństwa kulturowego - zagrożenia dla tożsamości kulturowej i bezpieczeństwa narodów; prawa jednostki i podstawowe prawa człowieka a bezpieczeństwo kulturowe; globalizacja, unifikacja, uniwersalizacja; kultura konsumencka. Kryzys migracyjny i uchodźczy w Unii Europejskiej: międzynarodowe (poza unijne) przesłanki zjawisk kryzysowych w UE; unijny system azylowy; ochrona granic

zewnętrznych UE i walka z przemytem migrantów; współpraca z państwami z poza UE. Wojna w Ukrainie jako zagrożenie dla stabilności kontynentu europejskiego.

4. Międzynarodowe strategie bezpieczeństwa K_W01, K_W02, K_W03, K_W05, K_W11, K_U01, K_U03, K_U08, K_U11, K_K01, K_K02, K_K03

Funkcje, cele i zadania strategii bezpieczeństwa. Warianty i wyznaczniki współczesnych strategii bezpieczeństwa. Strategie bezpieczeństwa (UE, Polska, NATO). Zwycięstwo jako problem studiów strategicznych, zmieniająca się natura zwycięstwa, cele do osiągnięcia, klęska/sukces w wojnie. Kultura strategiczna. Determinanty strategii bezpieczeństwa. Środki i instrumenty realizacji strategii bezpieczeństwa. Międzynarodowe strategie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni Strategie bezpieczeństwa wybranych państw i organizacji międzynarodowych (ChRL, Federacja Rosyjska, Polska, USA). Organizacje terrorystyczne i ich długofalowe strategie.

5. Ochrona granic państwa K_W05, K_W08, K_W11, K_U04, K_U06, K_U08, K_K02, K_K04

Pojęcie i zakres obronności państwa. Podstawy prawne obronności państwa. Identyfikacja zasadniczych zagrożeń obronności państwa. Organizacja systemu obrony państwa w Polsce. Pojęcie granicy państwowej i jej przebieg w terenie. Podział pogranicza. Przebieg i oznaczenie granicy państwowej na poszczególnych odcinkach granicy państwowej. Założenia funkcjonowania systemu ochrony granicy państwowej. Główne zadania SG oraz ogólna struktura organizacyjna Straży Granicznej. Koncepcja zarządzania granicami Unii Europejskiej. Podstawowe terminy dotyczące form współpracy międzynarodowej z Europejską Agencją Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Frontex). Rola i zadania Agencji FRONTEX w kontekście zarządzania ochroną zewnętrznej granicy UE. Zadania priorytetowe realizowane w ochronie granicy państwowej. Krajowy wymiar współpracy elementów systemu. Służby i organy współdziałające ze Strażą Graniczną w ochronie granicy państwowej. Współpraca w ramach Unii Europejskiej i bilateralna.

6. Seminarium magisterskie K_W02, K_W03, K_W04, K_W09, K_W10, K_U02, K_U04, K_U05, K_U09, K_U10, K_K01, K_K02

Cele i zadania przedmiotu, omówienie współpracy studenta z opiekunem. Wybór tematu pracy magisterskiej, ustalenie harmonogramu działania, opracowanie planu pracy, studiowanie literatury i sporządzanie notatek. Strona formalna pracy, zasady edytorskie i podstawowe kwestie metodologiczne. Procedura antyplagiatowa (JSA). Część teoretyczna - gromadzenie materiału teoretycznego, źródła informacji i wykorzystanie sporządzonych notatek; bibliografia (działa zwarte, czasopiśmiennictwo, netografia). Część metodologiczna (struktura rozdziału)- prezentacja założeń metodologicznych badań własnych. Część empiryczna -opracowywanie i prezentacja wyników badań własnych. Prezentacja treści z poszczególnych części pracy (język naukowy, redagowanie przypisów). Dyskusja na temat napotykanymi trudności (udzielanie wskazówek, nanoszenie poprawek); korekta pracy.

7. Wojna hybrydowa K_W01, K_W05, K_W07, K_W08, K_W12, K_U01, K_U02, K_U03, K_U06, K_U08, K_U11, K_K01, K_K02

Ewolucja działań hybrydowych. Współczesny wymiar działań hybrydowych. Koncepcje i doktryny wojny hybrydowej (Hoffman, Gierasimow, doktryny państwowe). Istota, zakres i specyfika wojny hybrydowej. Czynniki rozwoju wojny hybrydowej. Asymetryczność zagrożeń. Teoria i praktyka walki informacyjnej i psychologicznej. Działania nieregularne, sabotaż, dywersja w konflikcie hybrydowym. Działania militarne w konflikcie hybrydowym. Konflikt w cyberprzestrzeni. Zachowania kryminalne jako narzędzie konfliktu hybrydowego. Presja ekonomiczna w konflikcie hybrydowym. Skutki działań hybrydowych.

8. Wojsko i siły specjalne w systemie bezpieczeństwa państwa K_W06, K_W07, K_W08, K_U04, K_U07, K_U09, K_U13, K_U14, K_U15, K_K03, K_K06, K_K07, K_K08

Rola wojska w systemie bezpieczeństwa państwa - obronność i Strategia Obronności RP, rola organów dowodzenia Sił Zbrojnych, Struktura organizacyjna Sił Zbrojnych i Sił Specjalnych Rzeczypospolitej Polskiej. Zadania i funkcje wojska i sił specjalnych w systemie bezpieczeństwa - wojska operacyjne (jednostki bojowe, jednostki wsparcia bojowego, jednostki zabezpieczenia bojowego), wojska wsparcia (jednostki obrony terytorialnej, jednostki Żandarmerii Wojskowej, Organy administracji wojskowej oraz jednostki logistyki stacjonarnej, stacjonarne placówki medyczne i inne zabezpieczające) i ich zadania oraz funkcje w czasie pokoju, wojny i kryzysu; funkcje sił zbrojnych w misjach

i operacjach pokojowych, siły specjalne - rodzaje i organizacja. Wojsko w kraju i za granicą - charakterystyka wybranych armii świata - sprzęt i struktury organizacyjne; kobiety w siłach zbrojnych; małoletni żołnierze - zagrożenia i konsekwencje; Służba wojskowa obywateli w czasie pokoju, kryzysu i wojny; Wojska specjalne w strukturach Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej - charakterystyka sprzętu i zadań możliwych do realizacji; siły zbrojne poza granicami kraju. Operacje militarne - udział Sił Zbrojnych i Sił Specjalnych RP w kształtowaniu bezpieczeństwa międzynarodowego; Siły Zbrojne w operacjach militarnych; Siły Zbrojne i Siły Specjalne a terroryzm (sposoby i metody zwalczania). Sprzęt i wyposażenie wojska i sił specjalnych. Problemy i patologie społeczne w wojsku i siłach specjalnych.

9. Żandarmeria wojskowa i wojskowe organy porządkowe K_W06, K_W08, K_W12, K_U04, K_U07, K_U09, K_U13, K_U14, K_U15, K_K03, K_K05, K_K07

Ustawa o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych. Żandarmeria Wojskowa na tle policji wojskowych świata. Historia i okoliczności powołania Żandarmerii Wojskowej. Żandarmeria Wojskowa i wojskowe organy porządkowe w strategii wojskowej. Przeznaczenie, zadania, organizacja i struktura Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organów porządkowych. Dobór i szkolenie żołnierzy Żandarmerii Wojskowej. Wyposażenie i uzbrojenie Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organów porządkowych. Działania jednostek Żandarmerii Wojskowej w czasie pokoju. Użycie komponentu Żandarmerii Wojskowej w reagowaniu kryzysowym. Wsparcie policyjne wojsk w działaniach operacyjnych. Obszary współdziałania Żandarmerii Wojskowej z innymi służbami. Działania Żandarmerii Wojskowej poza obszarem kraju.

REALIZACJA POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW Z DANYCH MODUŁÓW, W DANYCH SEMESTRACH WRAZ Z RYGOREM, FORMĄ I ILOŚCIĄ GODZIN ZAJĘĆ ORAZ PRZYDZIELONĄ ILOŚCIĄ PUNKTÓW ECTS ZAMIESZCZONE SĄ W PLANACH STUDIÓW STANOWIĄCYCH INTEGRALNĄ CZĘŚĆ PROGRAMU KSZTAŁCENIA (ZAŁĄCZNIK NR 3).

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia:

Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest zgodnie z procedurami określonymi dla Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Akademii Podlaskiej w Białymstoku na różnych etapach kształcenia poprzez:

- a) bieżącą ocenę pracy studenta w trakcie trwania zajęć (projekty, prezentacje, pisemne prace zaliczeniowe, raporty i sprawozdania z zajęć praktycznych, aktywność itp.),
- b) zaliczenia z oceną z poszczególnych przedmiotów w ramach kolokwii (testy, prace pisemne itp.),
- c) egzaminy przedmiotowe,
- d) praktyki zawodowe i staże,
- e) ocenę prac dyplomowych,
- f) egzamin dyplomowy,

Forma zaliczenia, egzaminu i innych sposobów weryfikacji efektów uczenia się określone są w Karcie Jednostki Modułowej (sylabusie) na dany rok akademicki.

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych oraz liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk.

Praktyka stanowi część procesu dydaktycznego i podlega obowiązkowemu zaliczeniu. Zaliczenia praktyk dokonuje opiekun praktyk ze strony Uczelni, na podstawie analizy dzienniczka praktyk i/lub innych wymaganych dokumentów oraz oceny i opinii ze strony Organizatora praktyk potwierdzającej odbycie wszystkich godzin praktyk przewidzianych w programie.

Student odbywa praktykę na pierwszym i drugim roku studiów magisterskich. Praktyki mają charakter praktyk ciągłych i odbywają się w wymiarze 360 godzin, łącznie dla I i II roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych:

II semestr - 180 godzin, w semestrze letnim na I roku studiów,

IV semestr -180 godzin w semestrze letnim na II roku studiów.

Szczegółowe zadania praktyki kierunkowej

W trakcie praktyki należy zapoznać się z następującymi zagadnieniami w danej instytucji:

- Organizacją - jej strukturą i systemem zarządzania,
- Majątkiem i zasobami instytucji,
- Otoczeniem zewnętrznym instytucji - współpracą i zależnościami,
- Trybem podejmowania decyzji,
- Polityką zatrudniania w firmie,
- Prawami i obowiązkami pracowników, funkcjonariuszy lub żołnierzy,
- Obiegiem dokumentacji - instrukcja obiegu dokumentów,
- Rodzajem dokumentów, systemem ich tworzenia, przyjmowaniem oraz kontroli,
- Formami i metodami ewidencji księgowej stosowanej w instytucji,
- Zasadami, formami i metodami rozliczeń wewnętrznych,
- Zasadami, formami i metodami rozliczeń zewnętrznych,
- Sprawozdawczością finansową,
- Źródłami informacji stanowiącymi podstawę analiz działań instytucji,
- Trybem, rodzajem, metodami opracowywania analiz w instytucji.

Zakres praktyki specjalnościowej

Podczas praktyki student/studentka powinien poznać i realizować zadania z następującego zakresu:

- Organizacji i realizacji ochrony fizycznej osób i obiektów;
- Organizacji i przebiegu służby w Siłach Zbrojnych RP, Policji, Straży Granicznej, ABW, CBA, Państwowej Straży Pożarnej, Krajowej Administracji Skarbowej, Służby Więziennej, Strażach Ochrony Kolei itp.;
- Organizacji i działania agencji detektywistycznych/wywiadowni;
- Analizy stanu potencjalnych zagrożeń oraz aktualnego i perspektywicznego stanu bezpieczeństwa obiektów;
- Prowadzenia analizy i podejmowania działania;
- Podejmowania decyzji w zakresie zarządzania kryzysowego;

- Prowadzenia dokumentacji dot. przebiegu i wyników działań ochronnych oraz sporządzanie planów ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie;
- Wykrywania niezbędnych czynności informacyjno - organizacyjnych oraz zabezpieczenia miejsca po zaistniałym zdarzeniu (przestępstwie);
- Organizowania i realizacji konwojowania wartości pieniężnych oraz innych przedmiotów wartościowych lub niebezpiecznych (jako asysta);
- Przeprowadzenia instruktażu służb ochronnych;
- Dyżurowania w Centrum Monitorowania Sygnałów Alarmowych;
- Poznawania metodyki zdobywania i przetwarzania informacji dot. zleconych czynności detektywistycznych;
- Obserwowania pracy policjanta mundurowego lub strażnika miejskiego itp.
- Organizacji działań ratowniczych lub ratowniczo-gaśniczych.

Zaliczenie praktyki jest koniecznym warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego. Student po uzgodnieniu terminu praktyk z daną placówką powinien otrzymać z Uczelni: skierowanie, dziennik praktyki, program praktyki.

Studenci mogą zaliczyć praktykę zawodową na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu. Ci spośród studentów, którzy legitymują się co najmniej 12 miesięcznym doświadczeniem zawodowym w branży związanej z kierunkiem odbywania studiów, mogą (po przedłożeniu odpowiednich dokumentów) ubiegać się o częściowe lub całkowite zaliczenie praktyki. Właściwe dokumenty należy złożyć w Rektoracie lub bezpośrednio dostarczyć do Opiekuna praktyk studenckich do zaopiniowania.

Zgodnie z art. 67 ust. 7 ustawy z dnia 18 lipca 2018 roku- Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r., poz. 742) praktykę można zaliczyć w całości lub częściowo, studentowi trybu stacjonarnego i niestacjonarnego, który pracuje zawodowo (tj. jest zatrudniony na umowę o pracę, został mianowany lub powołany na stanowisko służbowe) zgodnie ze specjalnością kształcenia, w wymiarze:

- 100% wymiaru godzinowego praktyk tj. funkcjonariusze i pracownicy cywilni: Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej, Służby Więziennej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, żołnierze Sił Zbrojnych RP, funkcjonariusze Straży Miejskiej, Straży Ochrony Kolei oraz pracownicy firm ochrony osób i mienia,
- 50% wymiaru godzinowego praktyk w bieżącym semestrze nauki - pracownicy innych organizacji, placówek czy zakładów pracy, których profil działania jest zbliżony do zakresu specjalności studiów.

Zaliczenia praktyki na podstawie pracy zawodowej dokonuje opiekun praktyk, którego decyzja wymaga zatwierdzenia przez Prorektora.